

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Haugnessvingen Familiebarnehage
v/Beate Aakerholm
Haugnessvingen 16

N-7038 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Thea Berg Lauvsnes

Vår ref.
17/5485/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
18.04.2017

Haugnessvingen familiebarnehage - rapport etter tilsyn miljørettet helsevern - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 7. april 2017 tilsyn ved Haugnessvingen familiebarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Haugnessvingen familiebarnehage har etablert et internkontrollsystem som i stor grad synes å tilfredsstillende forskriftens krav til internkontrollsystem. Barnehagens eier kunne imidlertid ikke dokumentere at forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder er gjennomgått systematisk for å sikre at alle forskriftens bestemmelser er tilstrekkelig ivare tatt ved barnehagen. Systemet må detaljeres og suppleres med manglende rutiner.

Det ble ved tilsynet funnet tre avvik og gitt en merknad.

- Avvik 1:** Haugnessvingen familiebarnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivare tatt.
- Avvik 2:** Haugnessvingen familiebarnehage har ikke beskrevet i internkontrollsystemet hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.
- Avvik 3:** Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutiner for lekevask.

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

Merknad 1: Det bør gjøres tiltak som bedrer lysforholdene over spisebord på kjøkkenet i sokkel.

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 20. juni 2017** på at avviket er rettet.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

1. Beskrivelse av Haugnessvingen familiebarnehage

Haugnessvingen familiebarnehage eies og drives av Beate Aakerholm. Barnehagen er godkjent for dobbel gruppe og hadde ved tilsynet 8 barn mellom 0-3 år.

2. Reviderte områder og funn

Formålet med tilsynet var å kontrollere at forutsetninger for godkjenning er ivaretatt. Tilsynet omfattet gjennomgang av internkontrollsystemet og befaring av lokalene.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Barnehagens internkontrollsystem
- Diverse utfylte kvitteringslister

Deltakere ved tilsynet:

Beate Aakerholm, eier og styrer av Haugnessvingen familiebarnehage
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten

3.1 Internkontrollsystem

Avvik 1: **Haugnessvingen familiebarnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivaretatt.**
Barnehagens ledelse må gå systematisk gjennom forskriften og veilederen "Miljø og helse i barnehagen", og sikre at alle tema er ivaretatt ved barnehagen. Internkontrollsystemet må beskrive hvordan barnehagen i praksis ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet.

Avvik 2: **Haugnessvingen familiebarnehage har ikke beskrevet i internkontrollsystemet hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.**
Barnehagen må utarbeide en rutine som beskriver hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.

Avvikene er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4.

Observasjon

Barnehagen har etablert et internkontrollsystem som skal ivareta kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Systemet består av et dokument kalt "Internkontrollsystem for Haugnessvingen familiebarnehage", en HMS-perm med supplerende rutiner og veiledninger og en vaskeperm med kvitteringslister. Eier var ved tilsynet ukjent med veileder til forskriften, så denne er ikke brukt aktivt i arbeidet med internkontrollsystemet og barnehagens rutiner.

Avvikshåndtering

Barnehagen hadde ved tilsynet ingen skriftlig rutine for avviksregistrering og håndtering. Skader på barn registreres på skademeldingsskjema. Det foreligger et avviksskjema, men det kom fram at det ikke er registrert noen avvik vha. dette skjemaet, og eier er usikker på hva som egentlig bør meldes skriftlig. Bygningsmessige feil og mangler rettes umiddelbart, men dokumenteres ikke. Småskader, nestenulykker og avvik fra egne rutiner registreres ikke.

Vurdering

Internkontrollsystemet som ble presentert ved tilsynet synes delvis å dekke krav i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Noen tema er tilfredsstillende beskrevet og dokumentert, mens andre tema mangler rutiner eller har rutinebeskrivelser som er for lite beskrivende av barnehagens praksis. Internkontrollsystemet skal være levende, brukes aktivt og beskrive etablert praksis ved barnehagen. Systemet må derfor detaljeres og suppleres med følgende:

- Basert på kravene i næringsmiddelovgivningen må dere utarbeide skriftlige rutiner vedrørende oppbevaring, tilberedning og servering av mat. Det må i den forbindelse innføres system for kontroll av kjøleskapstemperatur.
- Dere må utarbeide rutiner for å ivareta barnas sikkerhet på tur (inklusive trafiksikkerhet, kontroll av lekeplasser). Rutinene skal være basert på risikovurderinger av de aktivitetene dere gjør og omgivelsene dere oppholder dere i.
- Rutine for kontroll av barnas fysiske miljø både innendørs og på barnehagens uteområde (med sjekklister).
- Dere må beskrive rutiner for husdyrhold (høner) mtp. hygiene og sikkerhet.
- Dere må beskrive hvilke rutiner dere har for forebygging, avdekking og håndtering av krenkende adferd (inkl. seksuelle overgrep) og mistanke om omsorgssvikt.
- Oppdatere rutine for opplysningsplikt med melding til Miljøenheten som tilsynsmyndighet ved alvorlige hendelser (se våre nettsider for mer utfyllende informasjon).
- Rutine som sikrer at dere er oppdatert mtp. regelverk, veiledningsmateriale (f.eks veileder til forskriften, Miljøenhetens faktaark o.l) og annet som ligger til grunn for barnehagens drift.

Listen er ikke uttømmende.

Barnehagen må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt. Gjennomgangen skal dokumenteres skriftlig. Veilederen har lister over "God praksis" for hver paragraf i forskriften som gir en indikasjon på hva barnehagen må/bør gjøre for å etterleve forskriftens krav.

Avvikshåndtering

Vårt inntrykk fra tilsynet er at avvik i hovedsak fanges opp og rettes ved barnehagen, men at dette i liten grad dokumenteres. Det må etableres en skriftlig rutine som beskriver hvordan alle typer avvik (inklusive skader) skal avdekkes, meldes og dokumenteres.

Alle virksomheter skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik fra helse, miljø og sikkerhetslovgivningen. Dette er et krav i regelverket, jf § 5.7 i internkontrollforskriften. Avvikshåndteringen skal være skriftlig. Brudd på lovgivningen og viktige rutiner er klare avvik, men også andre uønskede hendelser og nestenulykker skal vurderes, selv om det gikk bra denne gangen. I avviksrutinen bør dere definere hva som regnes for avvik ved Haugnessvingen familiebarnehage. Hva virksomheten gjør for å rette opp avvik skal dokumenteres skriftlig, dette kan f.eks løses ved bruk av loggbok som gjennomgås årlig i forbindelse med gjennomgang av internkontrollsystemet. På denne måten kan barnehagen bruke avvik og andre uønskede hendelser aktivt inn i det forebyggende arbeidet for å sikre barnas helse og sikkerhet. Vi viser til bestemmelsene i internkontrollforskriften som stiller krav om skriftlig avvikshåndtering, jf § 5.7 i

internkontrollforskriften.

3.2 Smittevern

Avvik 3: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutiner for lekevask.

Barnehagen må foreta en risikovurdering av alle leker, og etablere rutiner for vask minimum hver 14. dag, helst ukentlig, av leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 17 Smittevern.

Observasjon

Leker vaskes med ulik frekvens avhengig av hvor mye de er i bruk. Lekene som er mest i bruk vaskes ca hver tredje uke (oftere ved sykdom). Det finnes egen kvitteringsliste for dokumentasjon av lekevask i vaskepermen hvor det er utkvittert hvilke leker som er vasket når.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er ikke i samsvar med Folkehelseinstituttets anbefalinger. Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen, skal vaskes minimum hver 14. dag, helst ukentlig. Vi viser til FHI's "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Miljøenhetens faktaark "[Hygiene i barnehager og skoler](#)". Barnehagen må gjennomføre risikovurdering av lekene i barnehagen og etablere rutine for lekevask. Det er etablert et tilfredsstillende system for dokumentasjon av lekevask.

3.3 Belysning

Merknad 1: Det bør gjøres tiltak som bedrer lysforholdene over spisebord på kjøkken i sokkel.

Observasjon

Barnehagen holder i hovedsak til i eneboligens 1. etasje/sokkel. Eier beskrev ved tilsynet at måltider, vanlige aktiviteter og levering/henting foregår i sokkel, mens hovedetasje/2. etasje brukes når barnegruppa deles eller hvis det er få barn til stede. Begge etasjene er godkjent som en del av barnehagens lokale. I godkjenningsvedtak fra 2010 og i tilsynsrapport fra 2012 er det forutsatt at begge etasjer skal benyttes, men at sokkel framstår i god stand og med relativt godt dagslystilfang. Samtidig er ikke sokkelen gjennomlyst. Ved befaring ble det observert at belysningen i kjøkkenkrok i sokkel er litt dårlig.

Vurdering

Vi vurderer at lokalene i sokkel er relativt godt egnet for barnehagedrift, men at dagslystilgangen er dårligere i sokkel enn i hovedetasjen. I vinterhalvåret bør barnehagen derfor være ekstra påpasselig med å benytte begge etasjene i hverdagen. Siden alle måltidene inntas i sokkeletasjen bør det gjøres tiltak som bedrer lysforholdene i kjøkkenkrok.

3. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:

Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning